

Towarzystwo Urbanistów Polskich
Oddział Wrocław

Sprawozdanie
Zarządu Towarzystwa Urbanistów Polskich
Oddział Wrocław
z działalności w kadencji 2012–2015

Wrocław, maj 2015 r.

Spis treści

Spis treści	2
1. Władze Oddziału w kadencji 2012-2015	3
1.1. Skład gremiów statutowych	3
1.2. Pozostałe funkcje	3
1.3. Zebrania Zarządu Oddziału	3
2. Członkowie Oddziału	4
2.1. Liczba	4
2.2. Członkowie KUA desygnowani przez TUP	4
2.3. Rzecznicy TUP	5
2.4. Książki autorstwa naszych Koleżanek i Kolegów z Oddziału	5
2.5. Komunikacja wewnętrzna	5
2.6. Spotkania, debaty, konferencje	5
3. Działalność Oddziału	10
3.1. Fora Metropolitalne, w tym projekt wyszehradzki	10
3.1.1. Wstęp	11
3.1.2. Podstawowe dane o kolejnych Forach	11
3.1.3. Wnioski i rekomendacje na przyszłość	15
3.2. Uspołecznione warsztaty projektowe w Karpaczu	16
3.3. Analiza potencjałów Lewina Kłodzkiego	18
3.4. Laboratoria Obywatelskie	20
3.5. Warsztaty i seminarium o partycypacji społecznej w kształtowaniu przestrzeni publicznych, we współpracy z katowickim oddziałem TUP	20
3.6. Obchody 90-lecia TUP	21
3.7. Warsztaty SUSREG	24
3.8. Konkurs na najlepszą pracę dyplomową	24
3.9. Oficjalne opinie i wnioski	25
3.10. 3.10. Współpraca z Zachodnią Okręgową Izbą Urbanistów	25
3.11. Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami	25
4. Finanse	27
5. Wnioski	27

1. Władze Oddziału w kadencji 2012-2015

1.1. Skład gremiów statutowych

Zarząd i Komisja Rewizyjna zostały wybrane przez Walne Zebranie Oddziału 16 kwietnia 2012 r.

Na prezesa została wybrana Izabela Mironowicz.

W skład Zarządu weszli:

Łukasz Medeksza – wiceprezes,
Małgorzata Bartyna-Zielińska – sekretarz,
Michał Ciesielski – funkcja skarbnika,
Borysław Zatoka – członek,
Paweł Karpiński – członek,
Tomasz Wysoczański - członek.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani:

Aleksandra Ruzikowska-Chmiel – przewodnicząca
Aleksander Dubiel- członek,
Justyna Kosturkiewicz – członek,
Konrad Adamczuk- członek.

W dniu 23 kwietnia 2015 r. Justyna Kosturkiewicz złożyła rezygnację z funkcji członka Komisji Rewizyjnej.

Delegatami na Walny Zjazd Delegatów zostali wybrani:

Izabela Mironowicz,
Łukasz Medeksza,
Wawrzyniec Zipser,
Małgorzata Bartyna-Zielińska,
Paweł Karpiński,
Borysław Zatoka.

1.2. Pozostałe funkcje

Andrzej Konarski jest członkiem Rady Towarzystwa Urbanistów Polskich.

Małgorzata Bartyna-Zielińska jest wiceprzewodniczącą Zespołu Organizacyjnego, który ustala zasady nadawania tytułu oraz do czasu powołania komisji przyjmuje wnioski na Rzecznawców Towarzystwa Urbanistów Polskich.

1.3. Zebrania Zarządu Oddziału

Zebrania Zarządu odbywały się w nowej siedzibie Towarzystwa przy ulicy Ofiar Oświęcimskich 19, natomiast od lutego 2015 roku w kolejnej siedzibie na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej przy ulicy Bolesława Prusa 53/55.

Zarząd utrzymywał też stały kontakt mailowy i przeważająca część uchwał została przegłosowana w sposób elektroniczny, zgodnie z zasadami ustalonymi w przyjętym uchwałą nr 5/10.2012 z dnia 5 lipca 2012 r. Regulaminie Zarządu Oddziału.

łącznie Zarząd zebrał się:

W roku 2012: **8** razy i przyjął **25** uchwał

W roku 2013: **8** razy i przyjął **16** uchwał

W roku 2014: **14** razy i przyjął **29** uchwał

W roku 2015: **10** razy i przyjął **40** uchwał (stan na 10 maja 2015).

Uchwały Zarządu są dostępne na stronie www.tup.org.pl na podstronie Oddziału Wrocław, w zakładce Uchwały Zarządu, dla członków, którzy założyli sobie profil i zalogują się. Serdecznie zachęcamy do założenia profilu na stronie, która daje dostęp do informacji, które nie są powszechnie dostępne, między innymi uchwał Zarządu.

Praca Zarządu, funkcjonowanie biura i zarządzanie finansami zostały opisane w regulaminie, który przyjęliśmy w 2012 r.

2. Członkowie Oddziału

2.1. Liczba

Nową kadencję Towarzystwo rozpoczęło licząc 54 osoby. Jeszcze w 2012 roku zostały przyjęte 3 nowe osoby. W 2013 roku przyjęliśmy 7 osób. W 2014 przyjęliśmy 10 osób, z czego 8 to byli członkowie ZOIU. W 2015 roku (do 5 maja) 12 osób, z czego ponad połowa to byli członkowie ZOIU.

5 osób zrezygnowało z członkostwa w Towarzystwie a 11 zostało skreślonych, głównie z powodu zaległości w płaceniu składek.

W dniu 7 listopada 2013 r. umarł profesor Stanisław Wawrzyniak, Prezes naszego oddziału w latach 1971-1973 oraz 1976-1979, Członek Honorowy TUP.

Towarzystwo kończy kadencję posiadając **74** członków (stan na 10 maja 2015).

2.2. Członkowie KUA desygnowani przez TUP

Zarząd podjął próbę stworzenia listy członków desygnowanych do KUA, podjął uchwałę Nr 9/1/2012 z dnia 16 kwietnia 2012 r. w sprawie sprawozdania z działalności członków Oddziału w gminnych, powiatowych lub wojewódzkich komisjach urbanistyczno-architektonicznych, w której zobowiązał osoby zasiadające w komisjach urbanistyczno-architektonicznych z rekomendacji Towarzystwa Urbanistów Polskich – Oddział Wrocław do zdania pisemnego sprawozdania ze swojej dotychczasowej działalności w tych komisjach. Uchwały zostały rozesłane

e-mailowo do członków TUP, z tymi, którzy nie posiadają dostępu do Internetu, kontaktowano się telefonicznie. Odpowiedziały tylko 4 osoby.

Podczas trwania kadencji Zarząd nie miał możliwości udzielania rekomendacji, ponieważ komisje są powoływane tuż po wyborach na wójta/burmistrza/prezydenta i wtedy udzielane są rekomendacje członkom komisji. Wybory odbyły się w 2014 roku, ale zbiegło się to z

deregulacją zawodu urbanisty i obecnie nie ma obowiązku rekomendowania do komisji urbanistyczno-architektonicznych.

2.3. Rzeczoznawcy TUP

W dniu 6 sierpnia 2014 roku Zarząd Główny TUP przyjął uchwałę nr 08/04/2014 w sprawie powołania Zespołu Rzeczoznawców TUP.

Z naszego oddziału mamy 7 rzeczoznawców, są to:

1. Małgorzata Bartyna-Zielińska
2. Agnieszka Jaworska
3. Andrzej Konarski
4. Bogdan Mikułowski
5. Magdalena Śliwa
6. Krzysztof Śliwa
7. Michał Wiącek

Na rozpatrzenie komisji czekają wnioski: Sabiny Gontarewicz oraz Michała Ciesielskiego.

2.4. Książki autorstwa naszych Koleżanek i Kolegów z Oddziału

Andrzej Konarski, *604 zagadki o Wrocławiu*, wyd. eMKa, Wrocław 2014

Piotr Lorens, Izabela Mironowicz (red.), *Wybrane teorie współczesnej urbanistyki*, Akapit-DTP, Gdańsk 2013

Daniela Przyłęcka, *Nie od razu Wrocław odbudowano. Plany zagospodarowania przestrzennego, koncepcje oraz projekty urbanistyczne i architektoniczne a ich realizacja w latach 1945-1989*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2012

Tadeusz M. Zipser, *Respicjum: symetryczna komedia symetryczna*, wyd. 2, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, 2012

Tadeusz M. Zipser, *Zygakiem przez symbole, czyli samouczek drwala znaleziony na Saharze*, Muzeum Architektury we Wrocławiu, 2014

2.5. Komunikacja wewnętrzna

W komunikacji wewnętrznej wykorzystujemy następujące narzędzia:

Strona www.tup.org.pl, podstrona oddziału Wrocław. Oprócz informacji dotyczących spotkań i konferencji zamieszczamy tam uchwały Zarządu. Stronę prowadzą **Małgorzata Bartyna-Zielińska** oraz **Krzysztof Bucher**.

Profil na Facebooku. Pojawiają się tam informacje o spotkaniach i projektach prowadzonych przez TUP oraz komentarze i zdjęcia. Stronę założyła **Marta Klier**. Obecnie profil prowadzą **Małgorzata Bartyna-Zielińska** oraz **Emilia Twardowska**.

Dodatkowo członkowie TUP informowani są e-mailowo o spotkaniach. Członkowie zarządu są w stałym kontakcie telefonicznym i e-mailowym.

2.6. Spotkania, debaty, konferencje

Rok 2012:

- 16 maja: wykład prof. Teresy Franchini „*Historyczne centrum Madrytu*”
- 29 maja: Falanster. Dyskusja „*Wolna przestrzeń miejska. Squatting we Wrocławiu*”. Organizatorzy: Stowarzyszenie Lupa i Kolektyw Falanster. Udział wziął Łukasz Medeksza.
Por. http://www.wsa.org.pl/news-wolna_przestrzen_miejska_squatting_we_wroclawiu_falanster_-4004.html
- 22 czerwca: **4. Forum Metropolitalne: Miasto u wód. Wrocławski Obszar Metropolitalny jako uzdrowisko.**
- 6 września: spotkanie członków TUP – omówienie dotychczasowej pracy zarządu i nowych kierunków działań. Prowadzenie Izabela Mironowicz i Łukasz Medeksza.
- 10 października: spotkanie członków TUP – omówienie postanowień Walnego Zjazdu Delegatów oraz dyskusja na temat ustawy „deregulacyjnej”. Prowadzenie Łukasz Medeksza i Małgorzata Baryna-Zielińska.
- 19 października: pokaz filmu „*Zurbanizowani*”. Dyskusję po projekcji prowadził Michał Ciesielski.
- Druga połowa 2012: zespół w składzie Łukasz Medeksza (kierownik), Paweł Karpiński, Andrzej Konarski, Łukasz Wyszowski opracował projekt nowej strategii rozwoju Kłodzka – na zlecenie władz tego miasta. Dokument został przekazany władzom Kłodzka.
- 15 listopada: spotkanie członków TUP ze Studenckim Kołem Naukowym Gospodarki Przestrzennej Politechniki Wrocławskiej. Prowadzenie Małgorzata Baryna-Zielińska. W imieniu studentów wystąpiła sekretarz koła Małgorzata Krawiec.
- 12-15 grudnia: Centrum Rozwoju Zawodowego „Krzywy Komin”. Konferencja „*Masakrytycznie. Nadodrze: kultura zmiany*”, poświęcona rewitalizacji. Nasz oddział był partnerem przedsięwzięcia. Łukasz Medeksza był współautorem programu konferencji.
Por. http://issuu.com/lokietka5/docs/masakrytycznie_program_konf oraz http://www.tup.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=741%3Aqmasakrytycznie-kultura-zmianyq-konferencja-na-nadodrze&catid=190%3Aaktualnoci&Itemid=303&lang=pl
- 17 grudnia: spotkanie członków TUP podsumowujące rok 2012. Prowadziła Izabela Mironowicz.

Rok 2013:

- 14 stycznia: spotkanie noworoczne w KMiL. Prowadził Łukasz Medeksza.
- Styczeń: konferencja w Warszawie z okazji 90-lecia TUP.
- 20 lutego: wykład Michała Ciesielskiego „*Wrocławskie doświadczenia na styku planowania miejscowego i rewitalizacji*”.
- 22 marca: seminarium z okazji 90-lecia TUP. Organizowała Małgorzata Baryna-Zielińska, prowadziła Izabela Mironowicz.
- 17 kwietnia: wykład Marianny de Moura na temat systemu planowania w Brazylii. Prowadziła i tłumaczyła Małgorzata Baryna-Zielińska.
- 25 kwietnia: Łukasz Medeksza wziął udział w dyskusji o sytuacji w Egipcie, w ramach Akademii Filmu Dokumentalnego „*MovieWro*”. Dyskusja towarzyszyła emisji dokumentu „*Back to the Square*”.

Por. <http://mlodzi.wroclaw.pl/wydarzenie/1988-egipska-rewolucja-podczas-moviewro>

- 4 maja: Konwent Asymmetry (impieza towarzysząca festiwalowi rockowemu Asymmetry). Łukasz Medeksza prowadził dyskusję „Wpływ kultury na rozwój lokalny”.
Por. <http://konwent.asymmetryfestival.pl/program/>
- 6 maja: Łukasz Medeksza wziął udział w dyskusji "Wrocławski Budżet Partycypacyjny - propozycja Fundacji Wrocław 2030".
Por. <http://wroclaw2030.pl/druga-debata-o-budziecie-partycypacyjnym-skrocone-sprawozdanie/>
- 13 maja: X Festiwal Planete+ Doc, edycja Wrocław, współorganizowany przez nasz oddział. Izabela Mironowicz wzięła udział w debacie po filmie „Human Scale”.
- Pierwsza połowa roku: powstaje „Masterplan 60+. Strategia wsparcia seniorów Nadodrza”, dokument opracowany w ramach projektu „Stallone i Szapołowska też zdmuchnęli 60 świeczek, czyli Senior na Nadodrzu”, prowadzonego przez Fundację Dom Pokoju dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych 2012-2013. W projekcie wziął udział Łukasz Medeksza, który był współautorem i redaktorem „Masterplanu 60+”.
Dokument do czytania: http://issuu.com/kreofina/docs/sno_masterplan60_prev_1.2_issuu/5?e=2009041/3788373.
- 3 lipca: wykład Anny Bocian „Planowanie przestrzenne w Norwegii”
- 6 września: Łukasz Medeksza prowadził spotkanie „Wrocław to nie metropolia. Zostawcie lumpeksy na Rynku”.
- 4 października: **5. Forum Metropolitalne Analysis of possibilities of implementing multi-level governance instruments in four chosen urban functional areas in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia**, Konferencja z partnerami z Czech, Słowacji, Węgier.
- 21 października: spotkanie podsumowujące warsztaty projektowe w Karpaczu zorganizowane przez TUP, oddział Wrocław. Spotkanie prowadził Michał Ciesielski.
- 24 października: Łukasz Medeksza prowadził debatę „Moje Miasto” w ramach DoFA 2013. Por. https://www.youtube.com/watch?v=_5EuLV9RyXk
- 20 listopada: Łukasz Medeksza wziął udział w debacie „Miasto. Partycypacja. Zarządzanie”, współorganizowanej przez „Res Publikę Nową”, z udziałem m.in. dwóch burmistrzów warszawskich dzielnic i wiceprezydent Łodzi. Wydarzenie miało miejsce w siedzibie Fundacji Batorego, Warszawa.
Por. http://www.batory.org.pl/programy_operacyjne/debaty/2013/miasto_partycypacja_zarzadzanie
- 25 listopada: spotkanie w Art Hotelu, promujące książkę Danieli Przyłęckiej „Nie od razu Wrocław odbudowano”, zorganizowane wraz z SARP. Temat: „Wrocławska wielka płyta - balast czy inspiracja?” Po wystąpieniu autorki przeprowadziliśmy dyskusję panelową o wrocławskim budownictwie wielkopłytowym. Paneliści: 1. Marek Wiśniewski, architekt; 2. Józef Adamowski, inżynier budowlanicy; 3. Wojciech Kurzyński, radny osiedla Gaj, TUMW; 4. Łukasz Olbert, przewodniczący zarządu osiedla Nowy Dwór. Prowadził Łukasz Medeksza.
- 8 grudnia: spotkanie autorskie z Danielą Przyłęcką na Wrocławskich Promocjach Dobrych Książek. Organizator: Oficyna Wydawnicza ATUT. Prowadził Łukasz Medeksza.
Por. <http://www.mmwroclaw.pl/artykul/wroclawskie-promocje-dobrych-ksiazek-2013-program,2752388,art,t,id,tm.html>
- 16 grudnia: spotkanie podsumowujące rok 2013.

Rok 2014:

- 17 lutego: spotkanie poświęcone OZE. Prowadził Paweł Karpiński.
- 27-29 marca: I. Kongres Rozwoju Ruchu Rowerowego organizowany przez Wrocławską Inicjatywę Rowerową. TUP objął Kongres patronatem.
- 27-30 marca: Festiwal MIASTOmovie.
- 7 kwietnia: wykład Anny Bocian „Trzy odłony Indonezji”.
- 9 kwietnia: Katowice, warsztat "Doświadczenia partycypacyjnych metod kształtowania przestrzeni publicznych", zorganizowany wspólnie z katowickim oddziałem TUP oraz IRT. Pierwszy z dwóch warsztatów na ten temat.
- 21 maja: InfoPunkt Nadodrze Łokietka 5 – drugi warsztat "Doświadczenia partycypacyjnych metod kształtowania przestrzeni publicznych", zorganizowany wspólnie z katowickim oddziałem TUP oraz IRT.
- 9 czerwca: Izabela Mironowicz wzięła udział w debacie Pracowni Miast zorganizowanej przez Agorę na Politechnice Wrocławskiej.
Por. <http://wyborcza.pl/1,138374,16120970.html>
- 29 czerwca: Łukasz Medeksza wziął udział w debacie „Gorączka ruchów miejskich” na festiwalu Survival.
Por. <http://www.survival.art.pl/109>
- 21 sierpnia: Łukasz Medeksza wziął udział w panelu dyskusyjnym „Od Szaberplacu po Ekobazarki”, w ramach Świebodzkiego Targu Kultury.
Por. <http://www.dokis.pl/events/view/2484>
- 27-28 sierpnia: Paweł Karpiński i Łukasz Medeksza wzięli udział w Pracowni Miast zorganizowanej przez Agorę w Wałbrzychu.
Por. <http://evenea.pl/imprezy/biznes-i-przedsiębiorczosc/walbrzych/konferencja-pracownia-miast-walbrzych-59283/> oraz http://www.agora.pl/agora/1,112535,16503975,_Pracownia_miast__Gazety_Wyborczej___27_i_28_sierpnia.html
- 8 września: dyskusja na temat sytuacji urbanistów po rozwiązaniu Izby Urbanistów. Naszymi gośćmi byli przedstawiciele DOSPON, między innymi prezes - Marlena Joks. Prowadziła Izabela Mironowicz.
- 6 października: pierwsze z trzech spotkań publicznych w Lewinie Kłodzkim, w ramach projektu „Analiza potencjałów kulturowych, społecznych, przestrzennych, krajobrazowych Lewina Kłodzkiego”. Sala sesyjna Rady Gminy Lewin Kłodzki.
- 6-7 października: konferencja SmartCity w Budapeszcie. TUP Oddział Wrocław był partnerem konferencji. Wykład wygłosiła Małgorzata Baryńska-Zielińska.
- 21 października: I. Wrocławskie Forum Zieleni. Zorganizowane w sali sesyjnej Rady Miejskiej Wrocławia przez ekspertów z tego zakresu, pod kierunkiem prof. Aliny Drapelli-Hermansdorfer. Spotkanie współorganizował Łukasz Medeksza.
Por. <http://zsz.strefa.pl/info/WFZ-+zaproszenie+i+program.pdf> oraz http://m.wroclaw.gazeta.pl/wroclaw/1,106542,16843412,Wroclaw_na_zielono__O_plucach_i_krwiobiegu_miasta.html
- 23 października: wykład Kuby Snopka „Bielajewo, zabytek przyszłości” w Muzeum Współczesne Wrocław, w dyskusji po wykładzie udział wzięła Izabela Mironowicz.
- 28 października: Festiwal MIASTOmovie.
- 3-5 listopada: **6. Forum Metropolitalne Metropolia - peryferia - pogranicze. Konteksty i redefinicje.** Partnerem i współorganizatorem Forum był Ośrodek Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej Uniwersytetu Wrocławskiego, partnerem Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu.

- 12 listopada: Wałbrzych, Stara Kopalnia. Konferencja „*Nowe życie w starej przestrzeni*”, zorganizowana przez Fundację Rozwoju Ekonomii Społecznej. Nasz oddział był partnerem wydarzenia. W jednym z paneli dyskusyjnych wziął udział Łukasz Medeksza.
Por. <http://www.fres.org.pl/node/502>
- 17 listopada: drugie z trzech spotkań publicznych w Lewinie Kłodzkim, w ramach projektu „*Analiza potencjałów kulturowych, społecznych, przestrzennych, krajobrazowych Lewina Kłodzkiego*”. Sala sesyjna Rady Gminy Lewin Kłodzki.
- 24 listopada: wykład Jerzego Żurawskiego, prezesa Dolnośląskiej Agencji Energii i Środowiska „*O wadach i zaletach nowego prawa unijnego*”. Gość jest wybitnym specjalistą w dziedzinie efektywności energetycznej oraz projektantem budynków pasywnych.
- 28 listopada: Łukasz Medeksza wziął udział w debacie „*Partycypacyjne praktyki kulturalne*” w ramach festiwalu MiastoMovie.
Por. <http://miastomovie.pl/harmonogram-3-2/debata/partycypacja/>
- Jesień: Łukasz Medeksza wziął udział – jako jeden z autorów – w opracowaniu „*Manualu Mikrograntów ESK2016*”, pod red. Kamili Kamińskiej. Publikacja powstała na zlecenie Biura ESK2016.
Jest dostępna: <http://wroclaw2016.pl/wp-content/uploads/2014/03/Manual-Mikrogrant%C3%B3w.pdf>
- 2 grudnia: debata studencka Studentów Koła Naukowego Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Opolskiego, realizowanego pod hasłem „*Przestrzenie w sieci – projekt systemu powiązań przestrzeni publicznych Opola*”, w projekt włączyli się i w debacie uczestniczyli Małgorzata Bartyna-Zielińska i Paweł Karpiński.
- 3 grudnia: seminarium „*Partycypacyjne koncepcje zarządzania rozwojem lokalnym w Unii Europejskiej*”, zorganizowane przez Polish Governance Institute i Fundację Konrada Adenauera w partnerstwie z naszym oddziałem. Wystąpił Łukasz Medeksza.
Por. <http://www.kas.de/polen/pl/events/62104/>
- 4 grudnia: wykłady Doris Gstach „*The role of civil society in the development of urban open space. A historic perspective*” oraz „*Temporary urban landscapes*”.
- 8 grudnia: trzecie z trzech spotkań publicznych w Lewinie Kłodzkim, w ramach projektu „*Analiza potencjałów kulturowych, społecznych, przestrzennych, krajobrazowych Lewina Kłodzkiego*”. Sala sesyjna Rady Gminy Lewin Kłodzki.
- 9 grudnia: Katowice, seminarium „*Planowanie partnerskie*”, zorganizowane przez katowicki TUP i Śląski Związek Gmin i Powiatów. Wystąpienie Łukasza Medekszy.
- 15 grudnia: spotkanie podsumowujące rok 2014. Spotkanie prowadzili Izabela Mironowicz, Małgorzata Bartyna-Zielińska i Łukasz Medeksza.
- Koniec roku – powstała publikacja „*Miasto mądrej energii*” - poradnik dla samorządowców przygotowany jako podsumowanie prac grupy roboczej „*Rewitalizacja miast*” w ramach projektu Razem dla Pogranicza Dolny Śląsk – Saksonia
Por. <http://www.razemdlapogranicza.pl/index.php/o-projekcie/grupy-robocze/rewitalizacja-miast>
Szefową grupy ze strony polskiej była Magdalena Belof (IRT). W pracach grupy uczestniczył m.in. Łukasz Medeksza (z ramienia UMWD). Autorem tekstów wykorzystanych w poradniku jest Andrzej Dudek. Książkę zredagował Łukasz Medeksza. Konsultacja merytoryczna: Paweł Karpiński (który też brał udział w projekcie, ale w innej grupie roboczej).

Rok 2015:

- 6 lutego: podczas spotkania zorganizowanego w Ekocentrum przez Inicjatywę Wyspa Słodowa 7 Łukasz Medeksza zaprezentował swoje „Strategie dla Wyspy Słodowej” napisane w 2011 r.
- Luty 2015. Łukasz Medeksza wszedł w skład czteroosobowego zespołu prowadzącego w imieniu Prezydenta Wrocławia konsultacje ws. kamienicy Wyspa Słodowa 7 (podstawa prawna konsultacji: http://wrosystem.um.wroc.pl/beta_4/webdisk/175745/0094ru07.pdf; regulamin konsultacji i skład zespołu: <http://www.wroclaw.pl/files/rozmawia/dokumenty/Regulamin%20konsultacji%20WS7.pdf>)
W ramach konsultacji Łukasz Medeksza m.in. współprowadził niektóre publiczne spotkania informacyjne oraz pomógł w organizacji dwóch warsztatów: pierwszy z nich prowadził prof. Piotr Lorens, wiceprezes Zarządu Głównego TUP (27.-28.03.2015., Centrum Rozwoju Zawodowego „Krzywy Komin”), drugi poprowadził Jerzy Łątka, szef Koła Naukowego Humanizacja Środowiska Miejskiego działającego na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej (8.-9.05.2015., Strefa Kultury Studenckiej Politechniki Wrocławskiej)
- 10 lutego: spotkanie przedstawicieli ruchów miejskich i ekspertów z posłem Markiem Łapińskim, nowym szefem sejmowej podkomisji stałej ds. ustroju samorządu terytorialnego. Współorganizował i poprowadził Łukasz Medeksza. Udział wzięła m.in. Izabela Mironowicz.
Relacja: http://www.mareklapinski.pl/2015/02/przeglad_prawa_samorzadowego_posel_marek_lapinski/
- 17 lutego Łukasz Medeksza współorganizował – wraz z przedstawicielami władz Wrocławia – pierwszą debatę z cyklu #NowyWroclaw w Heliosie. Temat: „*Jak rozmawiać o przestrzeni?*”. Dwa główne tematy spotkania to otwarcie konsultacji ws. nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Wrocławia oraz kamienica Wyspa Słodowa 7.
Wystąpienie Łukasza Medekszy: <https://www.youtube.com/watch?v=hf7G4ISzdcw>.
Relacja z debaty: <http://www.wroclaw.pl/nowywroclaw-jak-rozmawiac-o-przestrzeni-debata>.
- 21 lutego: Izabela Mironowicz wzięła udział debacie po projekcji filmu „Plan” w reż. Benjamina Tucka.
- 18 marca: spotkanie w sprawie Solpolu i dyskusja czy budynek powinien zostać wpisany do rejestru zabytków. Efektem spotkania była opinia aby nie wpisywać Solpolu do rejestru złożona w biurze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- 19-26 marca: udział w warsztatach studenckich (studenci z Belgii, Francji, Niemiec i Polski) dotyczących rewitalizacji rejonu WUWY i zajezdni Dąbie (wykłady Izabeli Mironowicz, Łukasza Medekszy, Radka Lesisza, materiały przygotowane przez Michała Ciesielskiego).
- 16 kwietnia: Łukasz Medeksza wystąpił na Międzynarodowej Konferencji Naukowej „*Miasto – współczesne problemy w zarządzaniu przestrzenią zurbanizowaną*”, zorganizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej Aliquanta na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

3. Działalność Oddziału

3.1. Fora Metropolitalne, w tym projekt wyszehradzki

3.1.1. Wstęp

Wrocławski oddział TUP organizuje Fora Metropolitalne regularnie, co roku, od 2009 r. W kadencji 2012-2015 kontynuowaliśmy ten projekt. Zorganizowaliśmy czwarte, piąte i szóste Forum (określane kolejno skrótami: 4FM, 5FM, 6FM).

Od pierwszej edycji Fora pilotuje Łukasz Medeksza.

Przyjęto się, że Fora organizowane były we Wrocławiu, za każdym razem w innym miejscu. Forum jest przeważnie jednodniowe (w kadencji 2009-2012 wyjątkiem było 2FM, które trwało dwa dni). Zazwyczaj organizowaliśmy Fora w czerwcu.

W kadencji 2012-2015 zaczęliśmy modyfikować te niepisane zasady. I tak – 6FM było pierwszym Forum zorganizowanym poza Wrocławiem (w Łądku-Zdroju). Zaplanowaliśmy je wstępnie na trzy dni (ostatecznie trwało dwa dni). Dodatkowo – 5FM i 6FM zorganizowaliśmy nie w czerwcu, a jesienią.

Każde Forum ma inną formułę organizacyjną – innych partnerów, inne koszty (niektóre Fora w ogóle nie mają zaplecza finansowego). Elementem względnie stałym jest merytoryczne wsparcie, jakiego udziela nam Rada Programowa, a zwłaszcza jej szef – prof. Jan Waszkiewicz. Ale i ona się zmienia. W kadencję 2012-2015 wkroczyliśmy z chęcią przeformułowania roli Rady. 4FM zorganizowaliśmy bez jej udziału. Rada odrodziła się w ramach prac nad 5FM – w formie Komitetu Naukowego publikacji podsumowującej Forum. Pojawiła się znów przy 6FM. Oczywiście – pod wodzą prof. Jana Waszkiewicza.

3.1.2. Podstawowe dane o kolejnych Forach

4FM

Temat: [Miasto u wód. Wrocławski Obszar Metropolitalny jako uzdrowisko](#)

Czas: 22.06.2012.

Miejsce: Wrocław, InfoPunkt Nadodrze – Łokietka 5

Poruszane zagadnienia: alternatywne ujęcia wody dla Wrocławia; ewentualna uzdrowiskowa oś północ-południe na Dolnym Śląsku (Stawy Milickie – Oborniki Śl. – Wrocław – Przerzeczyn – Ziemia Kłodzka); elektrownie wodne. Atrakcją specjalną była degustacja wody mineralnej wydobywanej ze źródła przy nowym stadionie we Wrocławiu – częstował nią Bolesław Marcinişzyn.

Podmioty/środowiska, których przedstawiciele wspomogli nas organizacyjnie i merytorycznie: hydrogeolodzy z Instytutu Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, Towarzystwo Rozwoju Małych Elektrowni Wodnych, Fundacja Dom Pokoju (InfoPunkt Nadodrze – Łokietka 5), ZOIU.

Program Forum: <http://tupwroclaw.blogspot.com/2012/06/4-forum-metropolitalne.html>

W Forum wzięli udział m.in.: Lech Poprawski (Instytut Nauk Geologicznych U. Wr.), Józef Kryza (Instytut Nauk Geologicznych U. Wr.), Piotr Gaglik (Towarzystwo Przyjaciół Brochowa), Bolesław Marcinişzyn (spółka Wrocław 2012), Elżbieta Liber-Makowska (Politechnika Wrocławska), Sławomir Najnigier (Stowarzyszenie na rzecz Promocji Dolnego Śląska) oraz samorządowcy z Ziemi Kłodzkiej – burmistrz Kłodzka Bogusław Szpytma i wicestarosta Powiatu Kłodzkiego Krzysztof Baldy.

Frekwencja: ok. 30 osób

Finanse: Forum zorganizowaliśmy w zasadzie bezkosztowo. Salę udostępnił nam nieodpłatnie InfoPunkt Nadodrze – Łokietka 5. Drobny poczęstunek dla uczestników zapewniliśmy własnym sumptem.

Uzysk merytoryczny: prezentacje oraz zapis dźwiękowy niemal całego Forum. Materiał ten nie został dotąd nigdzie wykorzystany.

Komentarz: pod względem merytorycznym było to jedno z ciekawszych Forów. Niestety nie wykorzystaliśmy jego potencjału. Temat – jak zwykle – dotyczył „rozmywania” (albo inaczej: cięcia i gięcia) granic i kompetencji instytucjonalnego Wrocławia. Ale tym razem motywem przewodnim była woda – rozumiana głównie jako surowiec (czyli woda pitna i/lub mineralna, lecznicza).

W ujęciu „do wewnątrz” zastanawialiśmy się czy podbudową ewentualnej decentralizacji Wrocławia mogą być osiedlowe/dzielnicowe ujęcia wody. W ujęciu „na zewnątrz” rozważaliśmy możliwość mocniejszego powiązania Wrocławia z opartymi na wodach mineralnych/leczniczych uzdrowiskami istniejącymi (Ziemia Kłodzka, Przerzeczyn) i dawnymi (Oborniki Śląskie, Trzebnica) oraz z kompleksem Stawów Milickich. W ten sposób mogłaby powstać oparta na zasobach wodnych oś północ-południe, której częścią mogłyby być nawet ujęcia wody mineralnej w samym Wrocławiu. Pod względem organizacyjnym, Forum celowo przeprowadziliśmy w przestrzeni zarządzanej przez NGO. Wcześniejsze trzy Fora miały z tego punktu widzenia inny charakter (1FM – w prywatnym hotelu; 2FM – na publicznej uczelni; 3FM – w sali konferencyjnej Samorządu Województwa). Była to więc próba symbolicznego otwarcia się na sektor, który do tej pory wydawał się (wbrew pierwotnym założeniom, omawianym jeszcze przed 1FM) nieco zmarginalizowany w trakcie kolejnych Forów. Naszymi głównymi gośćmi byli zaś przedstawiciele wyższych uczelni – głównie hydrogeolodzy z Uniwersytetu Wrocławskiego. Tym samym próbowaliśmy wzmocnić interdyscyplinarny charakter FM i nieco osłabić dotychczasową dominację przedstawicieli JST. Pod względem organizacyjnym chcieliśmy w taki sposób przeprowadzić imprezę, by miała ona charakter możliwie oddolny, bezkosztowy. Ten eksperyment prawdopodobnie się udał. W organizację Forum szczególnie zaangażowani byli: Paweł Karpiński, Marta Klier oraz Małgorzata Baryńska-Zielińska

5FM

Temat: [Analysis of possibilities of implementing multi-level governance instruments in four chosen urban functional areas in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia](#)

Czas: 4.10.2013.

Miejsce: Wrocław, sala konferencyjna Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego przy ul. Dobrzyńskiej 21/23

Forum zorganizowaliśmy w ramach projektu zatytułowanego właśnie „*Analysis of possibilities of implementing multi-level governance instruments in four chosen urban functional areas in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovakia*”, który realizowaliśmy dzięki wsparciu finansowemu Funduszu Wyszehradzkiego.

Partnerzy projektu: Instytut Rozwoju Terytorialnego, František Kubeš (Urząd Miasta Brna, Czechy), Danes Brzica (Institute of Economic Research, Slovak Academy of Sciences, Słowacja), Adam Kobrizsa (Mindspace Ltd., Węgry)

Patron medialny: kwartalnik „Res Publica Nowa”

Zachowała się strona Forum: <http://www.5fm.pl/>

Koordynator projektu: Marek Karabon (Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia)

Poruszane zagadnienia: multi-level governance, z perspektywy doświadczeń partnerów projektu, organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych oraz jednostek samorządu terytorialnego

W Forum wzięli udział m.in.: Magdalena Belof (IRT/Wrocław), Izabela Mironowicz (TUP Wrocław), Andrzej Ferens (Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego), Rebecca Leshinsky (Australian Catholic University), Bogdan Cybulski (doradca Prezydenta Wrocławia ds. Aglomeracji Wrocławskiej), Karolina Mróz (Fundacja Dom Pokoju), Irena Krukowska-Szopa (Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD), Irena Niedźwiecka-Filipiak (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), Radosław Lesisz (Wrocławska Inicjatywa Rowerowa), Łukasz Urbanek (UMWD), Robert Szymala (Urbanista Miejski Wałbrzycha), Paweł Skrzywanek (prezes Uzdrowiska Szczawno-Jedlina S.A.), Daria Kieżun (SARP)

Frekwencja: pełna sala konferencyjna UMWD – ponad 50 osób. Ciekawostką był catering – wynajęliśmy firmę, która zapewniła nam Specjały Nadodrza, tym samym prezentując jeden z projektów realizowanych w ramach rewitalizacji tej części Wrocławia.

Finanse: Forum było częścią projektu dofinansowanego przez Fundusz Wyszehradzki.

Uzysk merytoryczny: dwujęzyczna publikacja „*Laboratoria multi-level governance*” / „*Laboratories of multi-level governance*”, wydana w wersji papierowej, dostępna także do czytania online na: http://issuu.com/instytut_rozwoju_terytorialnego/docs/publikacja_pokonferencyjna_sl?utm_source=conversion_success&utm_campaign=Transactional&utm_medium=email.

Zbiór prezentacji dostępny na stronie <http://www.5fm.pl/>.

Komitet naukowy publikacji: prof. dr hab. Jan Waszkiewicz / Politechnika Wrocławska (przewodniczący), dr inż. arch. Magdalena Belof / Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, Ing. Danes Brzica PhD / Institute of Economic Research, Slovak Academy of Sciences.

Redakcja publikacji: Łukasz Medeksza (redaktor prowadzący), Magdalena Belof

Recenzenci publikacji: prof. dr hab. Krzysztof Jarosiński, dr hab. Marian Kachniarz

Komentarz: Było to największe i najbardziej owocne dotychczasowe Forum. Po raz pierwszy wpisaliśmy nasze dotychczasowe rozważania o „metropolitalności” w rozwijaną od początku lat 90. w całej UE narrację o *multi-level governance* – wieloszczeblowym zarządzaniu. Był to zarazem największy projekt wrocławskiego TUP w kadencji 2012-2015. Pozyskaliśmy środki zewnętrzne, zbudowaliśmy konsorcjum partnerów z czterech krajów Europy Środkowej. Całym przedsięwzięciem zarządzał człowiek spoza TUP. Projekt został z powodzeniem rozliczony przez grantodawcę, czyli Fundusz Wyszehradzki. Wymiernym efektem była publikacja – najbardziej udane wydawnictwo w dotychczasowych dziejach Forów.

6FM

Temat: Metropolia – peryferia – pogranicze

Czas: 3.-4.11.2014.

Miejsce: Łądek-Zdrój, Willa Arabeska, ul. Paderewskiego 4

Współorganizator: Ośrodek Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej Uniwersytetu Wrocławskiego

Partnerzy: Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, Polish Governance Institute, Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka

Patroni: JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Marek Bojarski oraz Marszałek Województwa Dolnośląskiego Cezary Przybylski

Rada Programowa: prof. dr hab. Jan Waszkiewicz (przewodniczący), dr Magdalena Belof, dr Mateusz Gniazdowski, dr hab. Aldona Wiktorska-Święcka

Komitet Organizacyjny: Łukasz Medeksza (TUP), Katarzyna Uczkiewicz (UWr.), Martyna Rybarczyk (UWr.), Borysław Zatoka (TUP), Igor Wójcik (SPCzS)

Program Forum: http://www.tup.org.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1014%3Azapraszamy-na-6-forum-metropolitalne&catid=190%3Aaktualnoci&Itemid=303&lang=pl

Forum składało się z kilku bloków: **1. Konferencja naukowa** „Metropolia – peryferia – pogranicze. Konteksty i redefinicje” (miała trzy sesje – a. Metropolitalność nomadyczna, potencjał metropolitalny Łądeka-Zdroju; b. Zwrot ku tradycji w urbanistyce jako czynnik wzmacniający siłę oddziaływania małych miast i obszarów wiejskich; c. Pogranicze polsko-czeskie. Kontekst historyczny i kulturowy); **2. Seminarium** „Partycypacyjne koncepcje zarządzania rozwojem lokalnym w Unii Europejskiej”, którego głównymi organizatorami byli Polish Governance Institute oraz Fundacja im. Konrada Adenauera w Warszawie; **3. Blok dyskusyjny** Solidarności Polsko-Czesko-Słowackiej

W Forum wzięli udział m.in.: Marian Ursel (Instytut Filologii Polskiej UWr.), Piotr Jakub Fereński (Instytut Kulturoznawstwa UWr.), Tomasz Jabłecki i Kalina Mróz-Jabłecka (Instytut Filologii Germańskiej UWr.), Izolda Topp-Wójtowicz (Instytut Kulturoznawstwa UWr.), Jerzy Oleszek (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), Jerzy Ładysz (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), Krzysztof Komornicki (Stowarzyszenie Wójtowice), Tomasz Jeleński (Międzynarodowe Centrum Kształcenia Politechniki Krakowskiej, INTBAU Polska), Rafał Eysymontt (Instytut Historii Sztuki UWr.), Tomasz Przerwa (Instytut Historyczny UWr.), Romuald Łuczyński (Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu), Sylwia Dołzbłasz (Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska UWr.), Ryszard Gładkiewicz (Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe), Lenka Ptak (Instytut Filologii Słowiańskiej UWr.), Paweł Kurant (UMWD), Igor Wójcik (Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka, Pełnomocnik Marszałka Województwa Dolnośląskiego ds. Kontaktów z Republiką Czeską), Petruška Šustrová (publicystka, tłumaczka, sygnatariuszka Karty 77), Jaromír Piskoř (dziennikarz, przedsiębiorca, sygnatariusz Karty 77), Jaroslav Štefek (Euroregion Glacensis), Julian Golak (Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka, radny Sejmiku Województwa Dolnośląskiego), Paweł Skrzywanek (Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka, prezes Uzdrowiska Szczawno-Jedlina S.A.), Rainer Stratmann (em. Dyrektor Zarządzający Powiatu, Polsko-Niemiecka Rada Młodzieży), Petr Pospíchal (najmłodszy sygnatariusz i rzecznik Karty 77, doradca prezydenta Vaclava Havla, wieloletni członek Rady

Radiofonii i Telewizji Republiki Czeskiej), Wacław Martynowski (Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka)

Frekwencja: ok. 30 osób

Finanse: zaplecze organizacyjne zapewnił nam nieodpłatnie Ośrodek Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Niewielkie koszty związane z wynajmem sali i drobnym poczęstunkiem poniósł Borysław Zatoka.

Uzysk merytoryczny: zbiór prezentacji, dotąd niewykorzystany. Ze względu na naukowy charakter części Forum, autorzy wystąpień są gotowi nadesłać artykuły. Nietypowym uzyskiem jest wywiad z Janem Waszkiewiczem przeprowadzony przez Borysława Zatokę, opublikowany w YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=fmup3gU3Cng>.

Komentarz: tym razem wszystko zrobiliśmy inaczej, niż dotąd. Największym *novum* było oczywiście miejsce: przenieśliśmy Forum z Wrocławia na kresy Dolnego Śląska. Wiązało się to z pomysłem merytorycznym: oto uznaliśmy, że metropolitalność nie musi być wcale związana z konkretnym miejscem (np. z dużym miastem) – przeciwnie, może wędrować, może mieć charakter nomadyczny. Tak pojęta metropolitalność „dzieje się” tam, gdzie podejmowane są istotne decyzje, uobecnianie są wartości, realizowane są interesy. Tak czasem dzieje się na peryferiach – czego świetnym przykładem jest właśnie Łądek-Zdrój. Do tego właśnie nawiązywało 6FM. Było ono zarazem *patchworkiem* różnych przedsięwzięć, firmowanych przez różne podmioty. Udało się zachować międzynarodowy, środkowoeuropejski charakter spotkania: partnerami byli Czesi i Niemcy. Po raz pierwszy część Forum miała charakter konferencji naukowej. Nigdy dotąd nie udało nam się w takim stopniu zmobilizować środowiska akademickiego. Minusem był bałagan – trochę posypał nam się program, trzeba było go na bieżąco modyfikować.

3.1.3. Wnioski i rekomendacje na przyszłość

Słabości:

- Wbrew pozorom projekt tak naprawdę nie jest prowadzony stale, regularnie i konsekwentnie. Wraz z każdym kolejnym Forum zaczynamy od zera. Gdyby nie upór lidera projektu i ogromne wsparcie ze strony rozmaitych partnerów zewnętrznych – Fora już od dawna nie byłyby organizowane. Takiego sposobu działania nie da się dłużej utrzymywać.
- Fora nie mają żadnego zaplecza finansowego. Nigdy nie zostało rozwinięte żadne systematyczne pozyskiwanie sponsorów.
- Niektóre Fora nie zostały podsumowane żadnymi publikacjami. Powód jak wyżej: brak pieniędzy i zasobów ludzkich.
- Frekwencja na Forach jest przeważnie rozczarowująca.
- Podstawowy format Forów (wystąpienia i dyskusje) raczej wyczerpał się. To już nie jest inspirujące i atrakcyjne.

Osiągnięcia:

- + Udało się utrzymać roczny rytm Forów. Były organizowane przez sześć lat z rzędu. Prawdopodobna jest siódma edycja w 2015 r.

- + Marka Forów wzmacnia się. Fora mają swoich przyjaciół, którzy pytają o kolejne edycje i proponują własne pomysły. Nie ma też żadnego problemu z pozyskiwaniem partnerów/patronów instytucjonalnych.
- + Tematyka metropolitalna zyskuje na znaczeniu. To ogromna szansa dla Forów.
- + Szansą dla Forów jest też kryzys dwóch sztandarowych forów dolnośląskich: w Krzyżowej i w Kudowie.

Rekomendacje

Rekomendujemy podtrzymanie formuły – pod warunkiem, że zostanie wzmocniona o stosowne zaplecze organizacyjne i finansowe.

Do przemyślenia są następujące warianty:

- a) przekazanie Forów innemu podmiotowi (zainteresowanie wyrażał Ośrodek Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej Uniwersytetu Wrocławskiego);
- b) wpisanie Forów w tok przemian w zarządzaniu Wrocławiem (co być może wymagałoby nawiązania współpracy z władzami miasta);
- c) znalezienie kogoś w TUP, kto podjąłby się dalszego prowadzenia projektu.

Należy również rozważyć rytm Forów (raz w roku? dwa razy do roku?), ich formułę (konferencja naukowa? seminarium? dyskusja praktyków? a może warsztaty?), a także miasta, w których impreza byłaby organizowana (zawsze Wrocław? tylko duże miasta? także małe miejscowości?).

3.2. Uspołecznione warsztaty projektowe w Karpaczu

Otwarcie tunelu drogowego w Karpaczu w grudniu 2012 roku uwolniło od samochodów dotychczas zakorkowaną główną miejską ulicę Konstytucji 3 Maja. Jednak celem tego przedsięwzięcia nie było tylko pozbycie się samochodów ze ścisłego centrum miasta, ale realizacja deptaka – najważniejszej przestrzeni publicznej w tym górskim kurorcie. Miasto Karpacz, Towarzystwo Urbanistów Polskich i firma Kristensen postanowiły wspólnie zorganizować uspołecznione warsztaty projektowe, w których poza specjalistami z różnych dziedzin, wezmą przede wszystkim udział mieszkańcy. Taka nietypowa forma projektowania przestrzeni publicznej miała na celu wspólne wypracowanie rozwiązań, które po realizacji będą akceptowane przez wszystkich użytkowników deptaka. Ma on stać się prawdziwym centrum miasta, na którym dobrze czują się mieszkańcy i turyści.

Pierwsze spotkanie z mieszkańcami, które odbyło się 11 maja, było poświęcone wartościom, jakie powinien wyrażać deptak oraz propozycjom zagospodarowania tej przestrzeni. Informacje na nim zebrane posłużyły zaproszonym do Karpacza projektantom jako uwarunkowania do koncepcji projektowych.

Podczas drugiego spotkania, 21 czerwca, zespoły projektowe zaprezentowały już fragmenty sporządzanych projektów, przedstawiły ich idee, schematy (w tym komunikacyjne i funkcjonalne) oraz wizualizacje. Po ponad godzinnych prezentacjach rozpoczęły się warsztatowe dyskusje, podczas których przy czterech przygotowanych stanowiskach można było poznać więcej szczegółów projektów, porozmawiać z projektantami, zgłosić uwagi i pomysły. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców i trwało do późnych godzin wieczornych.

W trakcie wspólnej pracy projektantów z mieszkańcami udało się zebrać pomysły na to jaką przysły deptak ma pełnić funkcję, jakie elementy i atrakcje powinien w sobie zawierać. Na tej

podstawie cztery zespoły projektowe składające się z urbanistów, architektów i architektów krajobrazu opracowały niezależne koncepcje projektowe. W międzyczasie odbywały się kolejne spotkania z zainteresowanymi oraz trwała dyskusja w Internecie.

Na kolejnym spotkaniu, 13 lipca, zespoły projektowe zaprezentowały efekt prac. Na podstawie opinii ekspertów zaproszonych przez wrocławski oddział Towarzystwa Urbanistów Polskich, wybrano najlepszą zdaniem specjalistów koncepcję. Wybór i sporządzenie recenzji na temat projektów nie jest jednak końcem dyskusji na temat transformowania przestrzeni deptaka. Ma raczej pomóc w dalszym jej przebiegu, dodając do niej szereg argumentów uzasadniających proponowane rozwiązania.

Następnym etapem konsultacji jest wystawienie projektów do wglądu na przestrzeni przyszłego deptaka, podczas trwających wakacji. Dzięki temu na temat projektów mogli wypowiedzieć się także turyści, którzy są ważną grupą użytkowników tej przestrzeni (w Karpaczu jest ok. 5,000 mieszkańców i 15,000 miejsc noclegowych). Zastępca burmistrza Ryszard Rzepczyński zwraca uwagę, że kolejnym krokiem po konsultacjach z mieszkańcami i turystami oraz stworzeniem ostatecznego projektu, jest pozyskanie częściowego finansowania ze środków Unii Europejskiej.

Na takie zmiany Karpacz czekał kilkadziesiąt lat, co zgodnie potwierdzali obecni na spotkaniu przedstawiciele władz kurortu, m.in. burmistrz Bogdan Malinowski. Recenzenci projektów zwracali uwagę, że we wszystkich projektach znajdują się elementy, które warto wykorzystać przy przekształcaniu ulicy Konstytucji 3 Maja w deptak. Dużą wartością projektów jest ich różnorodność. Jednak koncepcje nie byłyby tak bogate, gdyby nie aktywny udział w warsztatach mieszkańców Karpacza, którzy bardzo chętnie podjęli współpracę z projektantami. Zgłaszali swoje pomysły, konsultowali projekty jeszcze w trakcie ich sporządzania, a gdy trzeba było, poddawali je krytyce. Wszystko to spowodowało, że koncepcje powstawały pod czujnym okiem przyszłych użytkowników tej przestrzeni, a nie wyłącznie w zaciszu pracowni projektowych.

Ideę najlepiej ocenionego przez recenzentów projektu (zespół w składzie Paweł Cichoński, Anna Smolińska, Tomasz Smoliński, Katarzyna Ganowska) w skrócie przedstawia jego przewrotny tytuł - „Skarpa, wygórowany deptak z Karpacza”. Wskazano tu formę skarpy jako formę, która powinna stać u podstaw kreacji nowych elementów zagospodarowania oraz przekształcania terenu. Jednocześnie przyjęto, że deptak na całym swoim ciągu potrzebuje jednego czytelnego motywu przewodniego, wiążącego „przestrzenie materialne i niematerialne”. Motyw ten nazwany SKARPĄ identyfikowany przez kolor pomarańczowy występuje jako ciąg zdarzeń przestrzennych uzewnętrzniających się w postaci linii na powierzchni posadzki, elementów małej architektury, mebli, elementów technicznego wyposażenia ulicy, zauważa Włodzimierz Szostek, jeden z recenzentów.

Projekt zatytułowany „Promenada Zdobywców” (Angelika Kuśmierczyk-Jędrzak, Margareta Jarczewska, Michał Błach, Filip Jędrzak), położył nacisk na aspekty krajobrazowe, otwarcie widokowe deptaka na okoliczne góry, oraz precyzyjne opracowanie zieleni, w tym wysokiej. Motywem przewodnim koncepcji jest przedstawienie w przestrzeni deptaka motywu kartograficznego – poziomic, które w formie podświetlonych w posadzce linii organizują przestrzeń promenady.

Ciekawe pomysły pojawiły się też w projekcie zespołu w składzie Wawrzyniec Zipser, Paweł Pach, Hanna Kubicka, Piotr Michniewicz, który zaproponował deptak pełen iluzji, magii, atrakcji turystycznych nawiązujących do tajemnic Karkonoszy, np. związanych z Duchem Gór.

Zespół architektów krajobrazu (Elżbieta Szopińska, Janusz Pulikowski, Anna Gilowska, Daniel Skarżyński) zaproponował koncepcję „Zielonego Potoku”, czyli silnego pasa zieleni składającego się z powtarzalnych modułów o elastycznych możliwościach ich wykorzystania, w zależności od pory roku lub organizowanych wydarzeń (np. ogródki gastronomiczne, siedziska, składowiska śniegu).

Po prezentacjach i oficjalnym zakończeniu warsztatów projektowych, wszyscy uczestnicy tego wydarzenia – projektanci, mieszkańcy Karpacza, przedstawiciele władz samorządowych i organizatorzy pozwolili do wspólnego zdjęcia – stojąc na środku ul. Konstytucji 3 Maja, czyli przysłego deptaka.

Z projektami można zapoznać się na stronie <http://issuu.com/karpacz>

Organizatorzy ze strony TUP:

Michał Ciesielski – główny organizator

Małgorzata Klarczyk – organizator

Marta Ścigała – organizator

Łukasz Medeksza – organizacja i nadzór ze strony Zarządu TUP Oddział Wrocław

Recenzenci:

Paweł Hawrylak

Jarosław Hnatyk oraz Robert Futerhendler

Magdalena Śliwa i Krzysztof Śliwa wraz z zespołem: Joanna Jakubów, Emilia Twardowska, Aneta Werner-Wilk

Włodzimierz Szostek

Zarząd TUP – Oddział Wrocław

3.3. Analiza potencjałów Lewina Kłodzkiego

Projekt zrealizowany jesienią 2014 r. przez interdyscyplinarną grupę ekspertów pod kierownictwem Łukasza Medekszy. Efektem jest kilkuczęściowe opracowanie pt. „Analiza potencjałów kulturowych, społecznych, przestrzennych, krajobrazowych Lewina Kłodzkiego”. Zostało ono opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Lewin Kłodzki, pod adresem <http://lewin-klodzki.bip-gov.info.pl/bip/> (zakładka „Analiza potencjałów Lewina Kłodzkiego”). Projekt został zrealizowany przez wrocławski oddział TUP na mocy umowy nr 34/2014 zawartej 15 września 2014 r. z Gminą Lewin Kłodzki.

Osoby zaangażowane w projekt (z uwzględnieniem zespołów tematycznych):

Łukasz Medeksza (TUP) – kierownik; autor analizy potencjałów kulturowych i społecznych.

Historycy sztuki z Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego. Szef zespołu: **prof. Rafał Eysymontt**. Zespół: Natalia Bursiewicz, Agata Chmielowska, Radosław Gliński.

Urbaniści z TUP: **Michał Ciesielski** (szef) i Tomasz Smoliński.

Pedagożki ze Stowarzyszenia Edukacji Krytycznej z Wrocławia. Szef zespołu: **dr Kamila Kamińska** z Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Zespół: Agnieszka Wieszczyńska, Daria Czech, Marta Morawska.

Borysław Zatoka (TUP) – ekspert w dziedzinie społecznych, politycznych, kulturowych i infrastrukturalnych uwarunkowań rozwoju Ziemi Kłodzkiej.

Głównym celem projektu było sformułowanie strategicznej misji Lewina Kłodzkiego. Wynika ona z przeanalizowanych potencjałów, a zarazem – zwrotnie – może być inspiracją i podstawą dla formułowania przyszłych dokumentów o charakterze strategicznym i programowym oraz prowadzenia sektorowych polityk gminnych.

W ramach projektu spotkaliśmy się trzykrotnie z zainteresowanymi mieszkańcami Lewina Kłodzkiego – za każdym razem w sali konferencyjnej w Urzędzie Gminy (6.10.2014., 17.11.2014., 8.12.2014.). W tych otwartych dyskusjach i krótkich warsztatach brało udział po ok. 20-30 osób, w tym przedstawiciele władz gminy. Także 17.11.2014. przeprowadziliśmy w Zespole Szkolno-Przedszkolnym warsztaty plastyczne na temat: „*Mój wymarzony Lewin*”. Wzięła w nich udział grupa uczniów z klas 2-3 i 4-6 oraz gimnazjum (bez klasy 3). Wykonane w trakcie zajęć prace jeszcze tego samego dnia zawisły w sali konferencyjnej w urzędzie – razem ze skanami zdjęć przedstawiających różne miejscowe widoki i obiekty (w zebraniu tego zasobu pomogła z kolei biblioteka szkolna).

W trakcie trwania projektu Łukasz Medeksza zaprezentował jego założenia 16.10.2014. na wyjazdowym posiedzeniu Komisji Rozwoju, Promocji i Turystyki Rady Powiatu Kłodzkiego, w Zamku na Skale w Trzebieszowicach

(protokół: <http://www.bip.powiat.klodzko.pl/pi/spklo/21960.pdf>).

Równoległe z naszym projektem, w Lewinie Kłodzkim zostały przeprowadzone pierwsze w Polsce, pilotażowe warsztaty planistyczne wykorzystujące brytyjską metodę *Planning For Real*. Zorganizował je (6.12.2014.) Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu, we współpracy z TUP. Nasz projekt oraz warsztaty wzajemnie inspirowały się pozyskaną na miejscu wiedzą oraz pomysłami. Formuła warsztatów pozwoliła nam później przeprowadzić projekt Laboratoriów Obywatelskich we Wrocławiu (opisujemy go nieco dalej).

Wnioski i rekomendacje

Projekt pozwolił nam:

- a) Przetestować aksjocentryczne (zorientowane na wartości) podejście do formułowania strategii gminnych. Skupiliśmy się przy tym na zidentyfikowaniu owych wartości (i rozmaitych lokalnych zasobów), które ujęliśmy formułą misji strategicznej gminy – nie zaś na tworzeniu gotowej strategii. To podejście warto rozwijać, prowadząc podobnie sformatowane projekty, lub traktując pogłębioną pracę nad formułowaniem misji strategicznej jako istotny komponent prac nad takimi dokumentami jak strategie, programy rozwoju itp.
- b) Wzmocnić interdyscyplinarność naszego podejścia do analizowanych tematów. Szczególnie ciekawym doświadczeniem była współpraca z zespołem historyków sztuki pod kierunkiem prof. Rafała Eysymontta – wybitnego specjalisty od historii urbanistyki. Nietypowe było połączenie metodologii bazujących na kwerendach archiwalnych i analizach przestrzennych z warsztatami dla mieszkańców – takie działania przeważnie prowadzone są osobno, w ramach odrębnych projektów. Warto prowadzić podobne działania w przyszłości.

3.4. Laboratoria Obywatelskie

Na przełomie lutego i marca wraz z UM Wrocław zorganizowaliśmy warsztaty „Laboratoria Obywatelskie” w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego przy użyciu technik metody Planning for Real na pięciu wybranych osiedlach Wrocławia: Sępolnie, Borku, Brochowie, Szczepinie i Oporowie.

Zależało nam na tym aby w projekcie wzięli udział nasi członkowie i sympatycy TUP. Dlatego na naszych stronach internetowych i w Facebooku pojawiła się informacja, że szukamy wolontariuszy, którzy chcieliby wziąć udział w projekcie dotyczącym partycypacji społecznej w ramach Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Zostało wybranych 23 wolontariuszy, którzy w ramach nagrody zostali przeszkoleni z technik pracy metodą *Planning for Real*.

Zostało utworzonych pięć grup złożonych z 2 opiekunów - facylitatorów i 4-5 wolontariuszy. Każda z tych grup prowadziła spotkania z mieszkańcami w ramach wspomnianego Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Projektem z ramienia TUP koordynowała Małgorzata Bartyna-Zielińska, która była również jednym z 7 facylitatorów.

Na każdym z osiedli przewidziano po 3 spotkania, dodatkowo odbywały się spotkania w szkołach, podczas których dzieci razem z facylitatorami, wolontariuszami i nauczycielami budowały makiety, które zostały wykorzystane podczas warsztatów.

Mieszkańcy, pracując w grupach razem z naszymi zespołami, miejscowymi liderami i zaproszonymi specjalistami, mogli zastanowić się, jakie są największe problemy z jakimi borykają się na osiedlu, co chcieliby zmienić w swoim otoczeniu. Makiety okazały się bardzo pomocne w lokalizowaniu problemów. Efektem pracy miały być propozycje rozwiązań, część z nich można było złożyć jako wnioski w ramach WBO.

Cały projekt ma zakończyć się 15 maja, obecnie tworzone jest sprawozdanie podsumowujące warsztaty.

UM Wrocław zadeklarował, że w przyszłym roku takimi działaniami planuje objąć około 20 osiedli.

Więcej informacji na temat warsztatów: <http://www.wroclaw.pl/wroclawski-budzet-obywatelski-2015-laboratoria-obywatelskie>

3.5. Warsztaty i seminarium o partycypacji społecznej w kształtowaniu przestrzeni publicznych, we współpracy z katowickim oddziałem TUP

Wiosną 2014 r., z inicjatywy Macieja Borsy, zorganizowaliśmy – wspólnie z kolegami z oddziału katowickiego – dwa obszerne merytorycznie warsztaty z udziałem praktyków zaangażowanych w projekty partycypacyjne z różnych miast Polski. Z ramienia wrocławskiego TUP przedsięwzięcie koordynował Łukasz Medeksza. Oba warsztaty wsparł organizacyjnie Instytut Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu.

Pierwszy warsztat miał tytuł „Doświadczenia partycypacyjnych metod kształtowania przestrzeni publicznych”. Zorganizowany został 9.04.2014., w katowickiej siedzibie TUP. Drugi warsztat przeprowadziliśmy 21.05.2014. we Wrocławiu, w InfoPunkcie Nadodrze – Łokietka 5 (zob.

<https://www.facebook.com/events/535969039845578>). Efektem warsztatów jest publikacja przygotowana przez katowicki TUP: http://a-sic.cba.pl/?page_id=27.

Dodatkowo Łukasz Medeksza wziął udział w seminarium zatytułowanym „Planowanie partnerskie”, zorganizowanym 9.12.2014. w Katowicach przez tamtejszy TUP, we współpracy ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów. Głównym gościem była tam Margaret Wilkinson, która opowiadała o metodzie Planning for Real. W ramach swojego wystąpienia Łukasz Medeksza opowiedział m.in. o świeżo wówczas zakończonym projekcie analizy potencjałów Lewina Kłodzkiego.

Por. http://www.silesia.org.pl/upload/Program%20seminarium%20Planowanie%20partnerskie_9%20grudnia%202014.pdf.

3.6. Obchody 90-lecia TUP

2013 roku Towarzystwo Urbanistów Polskich obchodziło 90-lecie istnienia. Dodatkowo wrocławski Oddział TUP uczcił 60. rocznicę śmierci współzałożyciela i pierwszego prezesa organizacji – Romana Felińskiego. Ten pochodzący ze Lwowa wybitny architekt i urbanista jest pochowany u nas, we Wrocławiu.

By uczcić obie rocznice, 22 marca 2013 r. na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej zorganizowaliśmy seminarium, które zatytułowaliśmy „Miasto to nie skansen. Burz – twórz – remiksuj. Czego uczy nas twórcza odbudowa zniszczonego miasta”. Spotkanie prowadziła prezes naszego oddziału, Izabela Mironowicz.

O życiu i twórczości Romana Felińskiego opowiedział jego biograf – prof. Jakub Lewicki, autor książek „Roman Feliński - architekt i urbanista. Pionier nowoczesnej architektury” i „Między tradycją a nowoczesnością. Architektura Lwowa lat 1893-1918”.

Następnie, w bloku pt. „Burz i twórz. Doświadczenia powojennego Wrocławia”, wystąpili wybitni urbaniści i architekci: prof. Olgierd Czerner, Daniela Przyłęcka i prof. Tadeusz Zipser.

Zaś w bloku „Burzyć czy remiksować? Nowe interpretacje i rekomendacje” głos zabrały przedstawicielki młodego pokolenia: Agata Gabiś z Uniwersytetu Wrocławskiego i Anna Syska ze Śląskiego Centrum Dziedzictwa Kulturowego w Katowicach.

Prof. Czerner zaznaczył, że nie zgadza się z tezą „burz i twórz” i przypomniał, w jaki sposób odbudowywany był po wojnie wrocławski Rynek. Prof. Zipser – przeciwnie – poparł ideę burzenia, tworzenia i remiksowania. Opowiadał o Wrocławiu jako laboratorium eksperymentów modelowania przestrzeni. Porównał projektowanie do poligonu, na którym tylko czasem strzela się ostrą amunicją i jest jakiś efekt, ale znacznie częściej strzela się ślepakami. Są nimi projekty, często bardzo ciekawe, które z różnych powodów nie zostały zrealizowane. Ale i z nich jest pożytek, bo oddziałują na myślenie, rzucają nowe światło na jakiś problem, ewoluują do docelowych koncepcji. Pokazał przykłady własnych projektów-eksperymentów: Ogródu Zoologicznego, osiedla Wrocław-Południe, Aglomeracji Wrocławskiej (w modnym w latach 70. układzie "wstęgowym"), przebudowy komunikacji przy Dworcu Głównym we Wrocławiu. Mówił o modelowaniach komputerowych, które po raz pierwszy w Polsce zostały przeprowadzone właśnie na Politechnice Wrocławskiej, w latach 60. Zaprezentował przy tym wydruk z tych pierwszych modelowań: niepozorną poźółkłą kartkę z zapisanymi szlaczkami, równaniami i formułami.

Daniela Przyłęcka opowiadała o osiągnięciach wrocławskiej urbanistyki powojennej. M.in. pokazała pierwsze plany miasta z drugiej połowy lat 40. Sama zresztą pracowała przez

kilkadziesiąt lat w miejscowych biurach urbanistycznych, jest autorką wielu planów. Napisała też książkę „Odbudowa i rozwój Wrocławia w planach zagospodarowania przestrzennego z lat 1945 – 1994”.

W drugim bloku Agata Gabiś mówiła o dziedzictwie architektonicznym i urbanistycznym czasów PRL. Jakie obiekty z tamtej epoki powinniśmy zachować? Jak je chronić? Na wybranych przykładach opowiedziała o budynkach, które zostały uznane za dobra kultury współczesnej, pokazała, w jakim stanie są obecnie. Podkreśliła, że w ciągu ostatnich lat wzrosła świadomość mieszkańców dotycząca wartości tych obiektów – gdy kilka lat temu, we Wrocławiu, pod kierunkiem dr Agnieszki Zabłockiej-Kos, ruszyły prace nad sporządzeniem listy dóbr kultury współczesnej, wiele osób nie rozumiało, dlaczego trzeba zachować np. zabudowę przy pl. Nowy Targ. Nie jest jednak oczywiste w jaki sposób chronić takie obiekty. Odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego mogą nie być wystarczające.

Anna Syska przygotowała referat o modernistycznych obiektach na Śląsku razem z Pawłem Jaworskim z katowickiego TUP (oboje działają w fundacji Napraw Sobie Miasto). Przedstawiła przykłady renowacji, a czasami – jak w przypadku dworca w Katowicach – skutecznej destrukcji powojennego modernizmu. Pokazała m.in. Dom Prasy (autor: Marian Śramkiewicz) z 1963 r., który przeszedł face lifting, czyli został przebudowany na siedzibę Urzędu Miejskiego w latach 2013-2013. Emocje wzbudziło Kino Kosmos (autor: Jurand Jarecki; projekt z 1959 r., oddany do użytku w 1965 r.), które w 2006 r. zostało przebudowane w taki sposób, że straciło wszelkie elementy modernistyczne – autorzy referatu nazwali ten zabieg „przeszczepem twarzy”. Z kolei dworzec w Katowicach został rozebrany w 2011 r. – jego miejsce zajęła „niewierna” kopia. Przy tej okazji podjęta została próba odtworzenia tzw. kielichów, które podtrzymywały dach hali dworca, ale ich wysokość jest teraz inna, zaś cały obiekt zostanie połączony z powstającą właśnie galerią handlową.

Wywiązała się dyskusja o sposobach zachowania PRL-owskiego modernizmu. Sporo emocji wzbudził zwyczaj ozdabiania elewacji bloków mieszkalnych kolorowymi malowidłami. Agata Gabiś pokazała, jak obecnie wygląda wrocławski Gaj – tam na budynkach zostały namalowane zwierzęta i ptaki. Prof. Jakub Lewicki przyznał, że nie ma nic przeciwko takim ozdobom. Anna Syska przypomniała słowa Filipa Springera, specja od PRL-owskiej architektury modernistycznej, który na łamach czasopisma „ARCH” nazwał modę na tego typu malunki „pastelozą” i porównał ją do zarazy, która rozlewa się po całym kraju.

Przed rozpoczęciem seminarium spotkaliśmy się przed kamienicą przy ul. Smoluchowskiego 22. To właśnie tam po wojnie mieszkał Roman Feliński. Wraz z przedstawicielami Urzędu Miasta odsłoniлиśmy tablicę poświęconą temu twórcy. Okrągła rocznica jego śmierci przypadła dokładnie dzień później.

W imieniu Urzędu Miasta przemówili Joanna Hajłasz z Wydziału Kultury oraz Dominik Golema, wicedyrektor Departamentu Spraw Społecznych. W imieniu TUP – prezes naszego oddziału Izabela Mironowicz. Przypomniała, że Roman Feliński był pionierem miejscowej szkoły urbanistyki i nieprzypadkowo Wrocław jest silnym ośrodkiem myśli urbanistycznej, zaś obecność młodych przedstawicieli tego zawodu podczas odsłonięcia tablicy świadczy o potrzebie kontynuacji i nawiązania do historii. O Felińskim, a zwłaszcza o jego działalności na Dolnym Śląsku mówił także prof. Jakub Lewicki.

Głos zabrali dwaj radni miejscy: Łukasz Wyszowski z Wrocławia (podkreślił wagę współpracy Rady Miejskiej z urbanistami) i Andriy Khomytskyy ze Lwowa (zapowiedział wsparcie starań,

by podobna tablica została odślonięta w jego mieście). W imieniu rodziny Felińskiego przemówił Andrzej Ślusarski. Wyraził żal, że chwili odślonięcia tablicy nie dożyła jego ciotka – córka pierwszego prezesa TUP.

Roman Feliński był architektem i urbanistą wizjonerem. Zaczynał we Lwowie i Galicji Wschodniej, potem działał głównie w Warszawie, a po zakończeniu wojny – na Dolnym Śląsku, w tym we Wrocławiu. Popularyzował doświadczenia współczesnej architektury i urbanistyki zachodnioeuropejskiej, dotyczyły one m.in. taniego budownictwa mieszkalnego czy nowych metod projektowania zespołów zabudowy. Jako pierwszy zastosował fotografię lotniczą do potrzeb urbanistyki. Dzisiaj żaden urbanista nie wyobraża sobie pracy bez ortofotomapy.

Feliński urodził się 7 lutego 1886 r. we Lwowie. Tam ukończył Wyższą Szkołę Realną, a następnie od 1903 r. studiował na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Lwowskiej. Od 1905 r. kontynuował studia w Królewskiej Bawarskiej Wyższej Szkole Technicznej w Monachium, gdzie 7 sierpnia 1908 r. uzyskał dyplom inżyniera architekta. Wrócił do Lwowa, gdzie mieszkał do 1919 r. Pracował m.in. w firmie budowlanej „Michał Ulam. Architekt budowniczy. Lwów” (w latach 1910-1915) – do jej największych realizacji należał dom towarowy „Magnus”. W 1911 Feliński ożenił się z Rozalią Krzyżanowską.

Pracował również w Wydziale Krajowym Namiestnictwa we Lwowie jako architekt urbanista. Odbudowywał zniszczone miejscowości Galicji Wschodniej – powstało tam wówczas wiele planów regulacji miast. Zajmował się pracą naukową. Napisał pierwszy polski podręcznik urbanistyki „Budowa miast”.

W latach 1919-1945 mieszkał w Warszawie. Do 1926 r. pracował jako naczelnik Wydziału Budowlanego w Ministerstwie Robót Publicznych oraz zastępca dyrektora Departamentu Budowlanego. W ministerstwie współpracował przy wydaniu prawa budowlanego. Kierowane przez Felińskiego wydziały stały się ważnymi ośrodkami myśli urbanistycznej i architektonicznej.

W 1923 r. powstało Towarzystwo Urbanistów Polskich – Roman Feliński był jego współzałożycielem i pierwszym prezesem.

W 1925 r. został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu „Polonia Restituta”. Po 1926 r. rozpoczął prywatną praktykę zawodową oraz karierę naukową. W tym czasie urodziły się jego dzieci – syn Leszek (zginął w Powstaniu Warszawskim) i córka Krystyna (po wojnie mieszkała we Wrocławiu).

Lata 1945-1953 Feliński spędził na Dolnym Śląsku. W marcu 1945 r. otrzymał od Ministra Odbudowy zlecenie zorganizowania państwowej służby budownictwa na tych terenach. Prowadził prywatne biuro projektowe. Zorganizował również Pracownię Fizjograficzną, w której były opracowywane architektoniczne plany regionalne. Wykonał plany odbudowy takich miast jak Kamienna Góra, Malczyce, Ząbkowice, Brzeg nad Odrą. Jest autorem odbudowy i przebudowy budynku Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Za swój wkład w odbudowę Dolnego Śląska otrzymał podziękowanie od Ministerstwa Budownictwa.

Zmarł 23 marca 1953 r., po długiej chorobie. Jest pochowany na cmentarzu Świętego Wawrzyńca we Wrocławiu.

Za zorganizowanie seminarium odpowiedzialna była Małgorzata Bartyńska-Zielińska z pomocą Michała Ciesielskiego i Łukasza Medekszy.

3.7. Warsztaty SUSREG

W dniach 29 maja - 2 czerwca 2014 we Wrocławiu spotkało się 15 młodych planistów z różnych krajów europejskich w ramach warsztatów SUSREG Young Planning Professionals. Międzynarodowe warsztaty zostały zorganizowane przez organizację planistyczną International Society of City and Regional Planners (ISOCARP) oraz Towarzystwo Urbanistów Polskich (TUP) oddział we Wrocławiu. ISOCARP w ramach swojego programu dla Young Planning Professionals zorganizował warsztaty będące częścią europejskiego projektu SUSREG. Współorganizatorem tych warsztatów było Towarzystwo Urbanistów Polskich oddział we Wrocławiu.

Kierownikiem projektu była Anna Bocian - członek TUP. Ponadto w projekcie wzięli udział następujący członkowie TUP: Małgorzata Bartyna-Zielińska (wykład i jako opiekun), Michał Ciesielski, Paweł Karpiński (wykład), Łukasz Medeksza (wykład) oraz Izabela Mironowicz (organizator i wykładowca).

Tematyka warsztatów pokrywała się z zakresem badań programu SUSREG, czyli zagadnieniem efektywności energetycznej. Uczestnicy warsztatów zgłębiali wiedzę w tym zakresie, proponując rozwiązania wzrostu efektywności energetycznej wrocławskiej dzielnicy Sępolno przy jednoczesnej ochronie historycznych walorów tej części miasta. Do najważniejszych zadań członków TUP oddział we Wrocławiu w ramach warsztatów SUSREG należało zorganizowanie wydarzenia oraz zapewnienie wsparcia merytorycznego uczestnikom w zakresie wiedzy specjalistycznej o Wrocławiu i dzielnicy Sępolno. Ustalony został szczegółowy program warsztatów oraz zapewnione miejsce warsztatów w siedzibie TUP we Wrocławiu. Członkowie TUP zorganizowali dla uczestników wycieczkę po Sępolnie oraz przygotowali materiały informacyjne na temat Wrocławia i Sępolna. Ponadto zapewnili wsparcie merytoryczne, które obejmowało cykl wykładów i konsultacje ze specjalistami z dziedziny planowania przestrzennego, socjologii oraz ochrony środowiska. Rezultatem pracy uczestników warsztatów były projekty obejmujące zmiany, które należy wprowadzić na Sępolnie w celu podniesienia efektywności energetycznej dzielnicy, ochrony ładu przestrzennego oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Wyniki zostały zaprezentowane na międzynarodowym kongresie ISOCARP we wrześniu 2014 roku w Gdyni.

3.8. Konkurs na najlepszą pracę dyplomową

Inicjatywa przeprowadzenia konkursu na najlepszą pracę dyplomową zrodziła się w trakcie dyskusji wśród członków TUP Oddział Wrocław na temat promocji zawodu urbanisty i możliwości podejmowania różnych inicjatyw ukazujących interdyscyplinarny charakter działalności TUP. Bezpośrednią przyczyną przeprowadzenia konkursu w Oddziale było to, iż obecnie organizowane przez Zarząd Główny TUP konkursy przeważnie nie uwzględniają dwóch poziomów kształcenia tj. na studiach licencjackich/inżynierskich oraz magisterskich, a przez to ograniczają możliwość włączenia się do konkursów wielu uczelni.

Kierownikiem projektu został Krzysztof Śliwa. Przy organizacji konkursu pomagali mu: Krzysztof Bucher, Joanna Jakubów, Magdalena Śliwa, Emilia Twardowska, Joanna Werner-Wilk.

Realizacja projektu w 2015 roku przebiegała według kolejnych etapów wynikających z przyjętego regulaminu, ale dodać należy, że zespół znacznie wcześniej podjął

przygotowania. Koniecznym było więc opracowanie projektów dokumentów, a następnie podjęcie kilku uchwał Zarządu, w tym otwierającej projekt i zawierającej regulamin, powołującej kierownika projektu, sąd konkursowy. W opracowanie regulaminu zaangażowany był nie tylko zespół, ale także cały Zarząd, który czuwał na legalnością umieszczonych zapisów. Cennym doświadczeniem jest również to, że w trakcie organizacji konkursu udało się nawiązać współpracę z innymi Oddziałami poprzez zaproszenie do składu sądu konkursowego dwóch członków: z Zarządu TUP Oddział Katowice oraz Zarządu TUP Oddział Poznań.

W skład sądu konkursowego weszli:

Małgorzata Bartyna-Zielińska – przewodnicząca sądu

Monika Kozanecka – sędzia referent

Łukasz Medeksza

Maciej Borsa

Michał Ciesielski.

Efektom przeprowadzonego konkursu z pewnością było dość duże zainteresowanie ze strony absolwentów, uczelni i promotorów prac dyplomowych. Zauważono, że gotowe do złożenia prac były osoby spoza obszaru działania Oddziału. Zainteresowani wskazywali również na pewne ograniczenia w regulaminie, które być może należałoby wyeliminować w przyszłości, np. możliwość zgłaszania prac tylko w języku polskim.

Chcielibyśmy bardzo kontynuować projekt i w kolejnych latach również organizować konkurs. Warto przedyskutować z ZG TUP kwestię organizowania takich konkursów w dwóch etapach: w oddziałach – pierwszy etap i na poziomie kraju – drugi etap.

3.9. Oficjalne opinie i wnioski

Zarząd podczas swojej kadencji złożył wniosek do projektu mpzp obszaru położonego w rejonie ulic Tramwajowej i Aleksandra Kosiby we Wrocławiu oraz wystosował do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków opinię na temat Solpolu, w której Oddział sprzeciwia się wpisaniu tego budynku do rejestru zabytków. Przyłączyliśmy się także do głosu organizacji pozarządowych i profesjonalnych przeciwko likwidacji dworca autobusowego we Wrocławiu.

3.10. 3.10. Współpraca z Zachodnią Okręgową Izbą Urbanistów

Współpraca z ZOIU przebiegała bardzo dobrze. Rada ZOIU wyraziła zgodę aby udostępnić Towarzystwu swoją siedzibę, w związku z czym od czerwca 2012 roku do stycznia 2015 roku, czyli do czasu kiedy izby urbanistów zostały rozwiązane, dzieliliśmy z ZOIU siedzibę.

Podczas organizowanych przez ZOIU seminariach często występowali nasi członkowie, między innymi Izabela Mironowicz, Michał Ciesielski czy Paweł Karpiński.

3.11. Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami

Członkowie Zarządu oraz członkowie naszego oddziału zasiadają w wielu komisjach. Izabela Mironowicz od wielu lat jest członkiem Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej Wrocławia, Sekretarzem Generalnym Association of European Schools of Planning (AESOP),

zasiada także w zespole obszarów metropolitalnych oraz w zespole ds. Kształcenia i rozwoju kadr w gospodarce przestrzennej Komitetu Przestrzennego zagospodarowania Kraju przy Prezydium PAN.

Nasz oddział współpracuje z wieloma instytucjami, są to między innymi uczelnie:

- Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej;
- Uniwersytet Wrocławski,
- Uniwersytet Opolski,

A także koła naukowe przy uczelniach: Politechniki Wrocławskiej – Wydział Architektury, Uniwersytetu Przyrodniczego (patronat), Uniwersytetu Wrocławskiego – Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii (patronat), Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Opolskiego, Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu „ALQUANTA”.

Przedstawiciel naszego oddziału zasiada w Jury konkursu „Przyjazna Przestrzeń Publiczna” organizowanego przez SARP. Jesteśmy współorganizatorem Dolnośląskiego Festiwalu Architektury, prezes Izabela Mironowicz jest stałym członkiem Rady Programowej festiwalu.

Pod koniec 2014 r. Łukasz Medeksza przyjął propozycję wejścia do komisji programowej dla kierunku gospodarka przestrzenna na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu.

W ramach współpracy z Polish Governance Institute zorganizowaliśmy jesienią 2014 r. dwa seminaria o partycypacji w zarządzaniu. Jedno z nich przeprowadziliśmy w ramach 6. Forum Metropolitalnego w Łądku-Zdroju. Trzecie seminarium planowane jest na połowę 2015 r.

Naszymi partnerami w ramach poszczególnych przedsięwzięć byli także:

- Instytut Rozwoju Terytorialnego (Wyszehrad, Planning for Real),
- InfoPunkt Łokietka 5 / Fundacja Dom Pokoju (stały kontakt, projekt dla nadodrzańskich seniorów, konferencja Masakrytycznie podsumowująca trzy lata rewitalizacji NO, 4FM),
- SARP (DoFA),
- Urząd Miasta Wrocławia (Laboratoria Obywatelskie),
- Muzeum Współczesne Wrocław,
- Res Publica Nowa (patronat podczas imprez TUP),
- Ośrodek Pamięć i Przyszłość,
- Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia (stały kontakt, Marek Karabon jako autor wniosku do Wyszehradu),
- Wrocławska Inicjatywa Rowerowa (Kongres Rozwoju Ruchu Rowerowego)
- Wydział Architektury PWr. (siedziba, seminarium),
- DOSPON,
- Urząd Miasta Wrocławia (np: tablica ku czci Felińskiego),
- Urząd Miasta Kłodzka (projekt strategii rozwoju miasta, napisany przez zespół: Medeksza, Karpiński, Wyszowski, Konarski),
- Urząd Miasta Karpacza (projekt karpacki),
- Mindspace non profit organisation z Węgier (5FM, konferencja w Budapeszcie),
- Mamy też nawiązane kontakty z: Polskim Związkiem Firm Deweloperskich i Polskim Stowarzyszeniem Public Relations.

Ponadto nawiązaliśmy kontakt z członkami TUP oddział Katowice i Poznań – mamy przedstawicieli z tych oddziałów w sędzie konkursowym na najlepszą pracę dyplomową. Z Katowicami współpracujemy również w ramach Planning for Real.

Łukasz Medeksza współpracuje z kwartalnikiem „Pamięć i Przyszłość” - wraz z redaktor naczelną tego periodyku Katarzyną Uczkiewicz jest autorem serii wywiadów o Ziemiach Zachodnich

(jeden z nich z Danielą Przyłęcką,

por. http://www.pamieciprzyszosc.pl/files/0003/1443/Kw_PiP_nr19_s70.pdf). W przygotowaniu jest wersja książkowa tego zbioru.

4. Finanse

Zarząd Oddziału nie ma osobowości prawnej i nie prowadzi działalności gospodarczej. Formalnie księgowość i odpowiedzialność finansowa leży po stronie Zarządu Głównego TUP.

W kolejnych latach odprowadziliśmy do Zarządu Głównego następujące odpisy ze składek członkowskich: w 2012 – 559 złotych, w 2013 – 1920,75 złotych, w 2014 – 3789,50 złotych, co łącznie daje 6269,25 złotych. Z zestawienia wynika, że stale wzrasta liczba osób, które terminowo opłacają składki członkowskie.

Przychody związane z realizacją projektów (projekt Wyszehradzki, warsztaty w Karpaczu, warsztaty dla ISOCARP, projekt dla Lewina Kłodzkiego) wyniosły łącznie 130608 złotych, przy czym odpowiednio w 20-13 wyniosły 60000 złotych, w 2014 – 8108 złotych a w 2015 – 62500 złotych.

Stale maleją koszty administracyjne, które w miarę możliwości staramy się pokrywać z projektów. Wyniosły one odpowiednio: w roku 2012 – 1700 złotych, w 2013 – 2089 złotych, w 2014 – 332,10 złotych a w roku 2015 nie ponieśliśmy żadnych kosztów administracyjnych.

BILANS WYDATKÓW I PRZYCHODÓW		
	Wydatki	Przychody (uwzględniono przychody w euro w zaokrągleniu do kursu 4pln/1euro).
2012 rok	3204,86	1162,41
2013 rok	83943,48	95764,21
2014 rok	38955,47	19644,67
2015 rok	60347,50	67385,34
ŁĄCZNIE	186451,31	183956,63

Finanse Oddziału w trakcie trwania kadencji udało się w przybliżeniu zbilansować. Jednak zostawiamy oddział wyposażony w meble i sprzęt biurowy, w tym drukarkę, skaner, pendrivey.

5. Wnioski

W ciągu kadencji 2012-2015 Wrocławski oddział TUP zmienił sposób działania: zaczęliśmy starać się o zewnętrzne projekty, staraliśmy się przyciągać nowych członków atrakcyjnymi działaniami, w których mogą realizować swoje pasje i zainteresowania. Swoją aktywność wykazywaliśmy na ogromnej ilości pól.

Podjmowaliśmy jak zawsze debaty publiczne w ważnych sprawach z punktu widzenia zakresu działalności Towarzystwa.

Silnie zdecentralizowaliśmy działalność, zachęcając członków Towarzystwa do przejmowania odpowiedzialności za poszczególne projekty.

Prowadziliśmy bardzo aktywnie działalność nie tylko w mieście, ale także w regionie. Rozciągnęliśmy swoją działalność także do Opola.

Podjęliśmy i wzmocniliśmy współpracę z licznymi partnerami instytucjonalnymi i społecznymi.

Znacząco wzrosła liczba członków Oddziału.

Zostawiamy atrakcyjny kalendarz wydarzeń na rok 2015.